

Helsingin seudun innovaatiopäivät
Shanghai maailmannäyttelyssä
13.10. – 14.10.2010

Living labien matka Shanghain maailmannäyttelyyn ja maailmalle

Pääkaupunkiseudun kaupungit järjestivät Shanghain maailmannäyttelyn yhteydessä 13.10. – 14.10.2010 Innovaatiopäivät, joilla esiteltiin maailmannäyttelyyn osallistuneille Helsingin metropolialueen living lab -toiminnan esimerkkejä ja parhaita käytäntöjä.

Innovaatiopäivien pääyhteistyökumppaneina olivat Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupungit sekä Culminatum Innovation Oy Ltd, Greater Helsinki Promotion Ltd, Forum Virium Helsinki, Active Life Village Oy, Helsingin seudun liikenne, Vantaan Innovaatioinstituutti Oy / RFID Lab Finland ry. Lisäksi valmistautumiseen osallistui laaja joukko muita seudullisia toimijoita.

Tapahtumaan valmistauduttiin ja sen menestyksellä toteutus varmistettiin pääkaupunkiseudun kaupunkiohjelman rahoituksella vuosina 2008 - 2010. Valmistautuminen oli pitkäjänteinen prosessi, jolla varmistettiin, että maailmannäyttelyssä oli esiteltävänä konkreettisia ja kiinnostavia living lab -toiminnan esimerkkejä ja vahvistettiin metropolialueen innovaatioympäristöjen kehittymistä.

Kick-off Korjaamolla 2.2.2009

Tutustumismatka Shanghaiin tammikuussa 2010.

World Expo Shanghai 2010 –maailmannäyttely järjestettiin 1.5. – 31.10.2010 Shanghaissa ja sen teemana oli "Better City, Better Life". Maailmannäyttelyn näki yli 73 miljoonaa ja Suomen Kirnu-paviljongin yli 5 miljoonaa kävijää.

Innovaatiopäivät 13.10. – 14.10.2010 Shanghai maailmannäyttelyssä

Innovaatiopäivät olivat menestys ja tapahtumaan osallistui noin 390 vierasta. Ohjelma ja esitykset ovat nähtävissä Invitation to Helsinki –sivustolla: <http://www.invitationtohelsinki.fi/thank-you-for-attending-helsinki-region-innovation-days-13-14-october-2010> . Innovaatiopäivillä oli puhujina korkeatasoisia asiantuntijoita Suomesta ja Kiinasta.

Ensimmäisen päivän pääpuhujat olivat Vantaan apulaiskaupunginjohtaja Jukka Peltomäki ja China Development Bankin johtaja Wand Guijun, jotka toivat näkemyksiä teknologiyhteistyön kehittämiseen Suomen ja Kiinan välillä. Tämän jälkeen Tongji yliopiston professori Lou Yongqi, joka toimii Aalto-Tongji Design Factoryn (ATDF) vetäjänä sekä Aalto yliopiston professori Matti Hämäläinen kertoivat vuoden alussa aloitetun kiinalais-suomalaisen yhteistyön etenemisestä ATDF:n, innovaatioympäristöjen ja Living Labien osalta. Maakuntajohtaja Ossi Savolainen kertoi kuulijoille pääkaupunkiseudun innovaatioympäristöstä ja sen tulevaisuuden näkymistä. Iltapäivän asiantuntijaseminaarissa käsiteltiin Living labs -konseptia ja älykkäitä kaupunkipalveluita ("Smart City Services") Forum Virium Helsingin johdolla. Pääpuhujana oli European Network of Living Labs -verkoston puheenjohtaja Alvaro de Oliveira ja mukana oli myös käytännön esimerkkejä Suomesta ja Kiinasta.

Seminaarin toisena päivänä aloituspuheenpuheen vuoron piti ulkomaankauppaministeri Paavo Väyrynen, jota seurasi Metropolian, Aalto yliopiston sekä National Engineering Research Center of Digital Television (NERC-DTV) NERC välisen yhteistyön julkistus ja Metropolian ja NERC-DTV:n välisen aiesopimuksen allekirjoitus.

Tämän jälkeisessä asiantuntijaseminaarissa käsiteltiin RFID-teknologian edesauttamia tulevaisuuden mahdollisuuksia sekä ikääntymiseen liittyviä haasteita ja niiden ratkaisuja Active Life Villagen johdolla.

Active Life Village Oy:n isännöimän iltapäiväseminaarin aluksi julkistettiin Active Aging yhteistyöaloite, joka aloitti ikääntyvien kotona asumista tukevien ICT palvelujen kehittämiseen ja tutkimiseen tähtäävän yhteistyön suomalaisten ja kiinalaisten kesken. Tässä yhteydessä allekirjoitettiin toinen aiesopimus, joka on kuvattu tarkemmin sivulla 5. Allekirjoitusseremonian jälkeisessä seminaarissa käsiteltiin ikääntymiseen liittyviä haasteita ja niiden ratkaisuja.

Päivän kolmas asiantuntijaseminaari käsitteli Metropolian tutkimus- ja kehitystoimintaa ja kansainvälistymisen mahdollisuuksia.

Innovaatiopäivillä jaettiin kokemuksia käyttäjälähtöisestä innovaatiotoiminnasta ja esiteltiin innovatiivisia hyvinvointi- ja terveystalvueluiden, digitaalisten palveluiden, älykkään kaupunkiliikenteen ja RFID (Radio Frequency Identification) -teknologian sovelluksia.

Presidentti Halonen keskusteli Suomi-päivänä 27.5.2010 Kirnun GHP-loungessa HyvinvointiTV:n välityksellä suomalaisten kanssa.

Innovaatiopäiviin valmistautumisen osana rakennetut ja maailmannäyttelyssä esillä olleet living lab –toiminnan esimerkit:

- *Digitaalinen vieraskirja, jonka viestit näytettiin Helsingissä ns. Kulttuuriratikan infonäytöissä*
- *Active Life Home, jonka osana toteutettiin nk. Aktiivilattia (Global Dance Floor)*
- *HyvinvointiTV*
- *Kaksi teknologiaympäristöä RFID -ratkaisuille ja erilaisille älysovelluksille: olohuone ja kauppa*

Kirnun Greater Helsinki Lounge VIP-tilassa oli esillä innovaatioympäristöjen esittely- ja markkinointimateriaaleja sekä demohuone, jossa esiteltiin suomalaisia innovaatioita ja teknologioita. Lisäksi Kirnun hississä oli hyödynnetty RFID- teknologiaa.

Innovaatioympäristöjen tehokasta ja asiantuntevaa esittelyä varten Greater Helsinki Loungeen palkattiin kiinalainen opiskelija Kelly Chang pääkaupunkiseudulta.

Tilaisuuden antina sovittiin kahdesta usean toimijan yhteistyöaloitteesta ja allekirjoitettiin niihin liittyviä aiesopimuksia:

Metropolia Ammattikorkeakoulu, Aalto-yliopisto sekä kiinalainen tutkimuskeskus NERC-DTV kehittävät uutta kustannustehokasta tiedonjakelualustaa ja -palvelua, jolla helpotetaan laajoille maantieteellisille alueille hajautuneen väestön tiedonsaannin tarpeita. Yhteistyön piiriin olisi tulossa myös merkittäviä kiinalaisia media- ja broadcast-alueen toimijoita sekä yliopistoja, kuten Shanghai JiaoTong.

Active Life Village Oy, Aalto yliopisto, Laurea-ammattikorkeakoulu sekä kiinalaisten yhteistyökumppanit Changing Health District/Shanghai, National Engineering Research Center for Broadband Networks & Applications (BNC) ja Shanghai Huashan Information Technology Co ovat käynnistäneet Active Aging -yhteistyön hyvinvointiosaamisen alueella, jossa kehitetään vanhustenhuoltoon liittyviä innovatiivisia hyvinvointiteknologiaan perustuvia ratkaisuja. Kiinalaiset yliopistot, mukaan lukien Tongji, Shanghai JiaoTong ja Fudan Shanghaista sekä BUPT Pekingistä ovat osallistumassa käynnistyneeseen tutkimusyhteistyöhön.

Seminaarivieraat jättivät ahkerasti terveisiä digitaaliseen vieraskirjaan, joka keräsi Kinnun kävijöiden viestejä koko maailmannäyttelyn ajan. Vieraskirja oli erittäin suosittu, kaiken kaikkiaan siihen jätettiin Shanghaista yli 100 000 viestiä. Vieraskirjapisteitä oli Kinnussa kaksi ja niihin jätetyt kuva sekä terveiset näkyvät verkossa Invitation to Helsinki -sivustolla.

Hankkeen aikana tuotettiin myös HKL:n Kulttuuriratikan sisäisiin infonäyttöihin sisältökokonaisuus, joka koostui Kinnun vierailijoiden digitaalisen vieraskirjaan jättämistä kuvaviesteistä. Viestit näkyivät kaikissa Helsingin raitiovaunuissa ja metrossa maailmannäyttelyn sulkeutumiseen 31.10.2010 asti.

Innovaatiopäivillä järjestettiin myös muuta oheishjelmaa. Hankkeen tuloksena valmistui myös esitys Helsingin metropolialueen innovaatioympäristöistä, jota näytettiin VIP-tiloihin rakennetussa demohuoneessa. Esitys on katsottavissa Invitation to Helsinki -sivustolla:

www.invitationtohelsinki.fi/presentations/ghp_innovation_presentation.pdf .

Onnistumisia

- vahvistettu metropolialueen innovaatioympäristöjä
- valmisteltu Living lab –toiminnan esimerkkejä liittyen innovatiivisiin hyvinvointi- ja terveyspalveluiden, digitaalisten palveluiden, älykkään kaupunkiliikenteen ja RFID-tekniikan sovelluksiin
- levitetty tietoa metropolialueen käyttäjälähtöisestä innovaatiotoiminnasta ja toimijoista innovaatiopäivillä ja useissa muissa tilaisuuksissa
- luotu uusia tutkimus- ja kehitys-, tiedonvaihto- ja liiketoimintayhteistyösuhteita
- vahvistettu innovaatioympäristöjen keskinäistä yhteistyötä joka jatkuu edelleen
- solmittu uusia yhteistyösopimuksia (Memorandum of Understanding)
- käynnistetty uusia projekteja
- innovaatiopäivillä noin 390 osallistujaa, jotka edustivat tavoiteltuja kohderyhmiä

Oppeja

- kokonaisuuden suunnitteluun ja resursointiin panostettava riittävästi
- tapahtuman suunnittelu tehtävä enemmän kysyntä- ja käyttäjälähtöisemmin
- osapuolten roolit ja työnjaot määriteltävä selkeästi heti alussa
- tapahtuman viime hetken valmisteluihin varattava hyvin resursseja
- tiedottamiseen panostettava riittävästi

Yhteistyön eteneminen

2008

Kevät	Metropolialueen kilpailukykystrategian valmistelua, tavoitteena mm. osallistua maailmannäyttelyyn yhteistyössä Finpron kanssa PKS-kaupungit päättivät osallistua maailmannäyttelyyn, jossa yhteisenä teemana esitellään living lab –toiminnan esimerkkejä ja parhaita käytäntöjä Helsingin metropolialueelta
Toukokuu	Valmistelu käyntiin "Roadmap to Shanghai 2010 – teemana living labs" -hankkeena
Kesä-elokuu	Living lab –teemojen suunnittelua
Syyskuu	Living lab –konseptin valmistelun ja ohjaamisen konsultiksi Movense Oy Ltd
Lokakuu	Living lab –konseptin alustavia hahmotelmia
Marraskuu	Näyttelykonseptin kilpailutus

2009

Tammikuu	Näyttelykonseptikilpailussa valittiin jatkoon viisi suunnittelutiimiä
Helmikuu	Shanghaiin maailmannäyttelyn avaus pääkaupunkiseudulla 2.2. "Greater Helsinki kick-off" Korjaamolla Living lab –toiminnan esimerkkien kehittämistä
Syyskuu	Valmistelu eteni "Käyttäjälähtöisten innovaatioympäristöjen vahvistaminen" -hankkeena
Joulukuu	Pienempi ydinryhmä nimettiin suunnittelemaan living labien näyttelykokonaisuutta

2010

Tammikuu	Ydinryhmän tutustumismatka Shanghaihin
Toukokuu	Shanghaiin maailmannäyttely avautui 1.5. Valmistelu eteni "Käyttäjälähtöisten innovaatioympäristöjen kansainvälistäminen -hankkeena
Lokakuu	Innovaatiopäivät 13.10. – 14.10.
Marras-joulukuu	Maailmannäyttelyssä ja sen ympärillä luotujen kontaktien kartoitus ja seuranta Kiina-yhteistyön jatkon suunnittelu ja yhteistyöprojektien aloittaminen

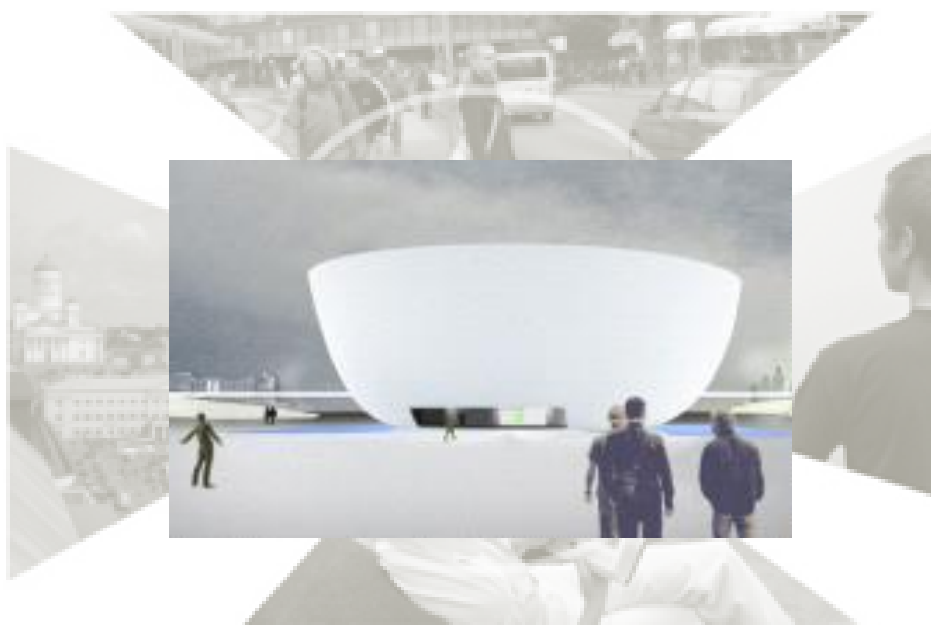
2011

Yhteistyöprojektit jatkuvat

Living Lab (tosielämän kehitysympäristö) on käyttäjälähtöinen tapa kehittää uusia tuote- ja palveluinnovaatioita. Se on monitoimijainen avoin innovaatioympäristö, jossa osapuolina ovat yritykset (tuotteet, teknologiat ja palvelut), tutkimus (yliopistot, ammattikorkeakoulut ja konsultit), kaupungit ja käyttäjät (asukkaat, työntekijät, vierailijat).

Suomen Kirnu-paviljongin Living Labissa vierailija osallistui ja koki Helsingin metropolialueen.

Lisätietoja: www.invitationtohelsinki.fi ja www.finlandatexpo2010.fi/fi sekä yhteistyötahoilta

VANTAA INNOVATION INSTITUTE

